

CHODŹ OPOWIEM CI NITECZKE

125
LAT

Ariadna®

CHODŹ OPOWIEM CI NITECZKE

ARIADNA NIE ZAWSZE BYŁA ARIADNĄ!

Większość z Was kojarzy nasze wyroby z nazwą ARIADNA S.A., jednak w 125-letniej historii nazwa firmy zmieniała się aż 10 razy.

- 1897 – 1918

Towarzystwo Akcyjne Łódzkiej Manufaktury Nici

- 1918 – 1939

Łódzka Fabryka Nici

- 1939 – 1945

Litzmannstadter Fabrik für Nähgarne Aktion Gesellschaft

- 1945 – 1946

Łódzka Fabryka Nici

- 1946 – 1949

Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego Nr 16

- 1949 – 1964

Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Hanki Sawickiej

- 1964 – 1975

Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. Hanki Sawickiej
„ARIADNA”

- 1975 – 1992

Widzewska Fabryka Nici im. Hanki Sawickiej „ARIADNA”

- 1992 – 2000

Widzewska Fabryka Nici „ARIADNA” S.A.

- 2000 – obecnie

ARIADNA S.A. Fabryka Nici

ARIADNA DZIŚ I ARIADNA KIEDYŚ

Fabryka Nici ARIADNA to ciekawe miejsce nie tylko dla miłośników szycia i rękodzieła, ale także dla wielbicieli architektury. Najbardziej okazały budynek kompleksu ARIADNY – zabytkowa przędzalnia, to jeden z pierwszych obiektów fabrycznych w Polsce o cechach secesji. Wyraźne pionowe podziały elewacji, szerokie, prostokątne okna zamknięte łukami oraz liczne detale geometryczne nawiązują do secesji wiedeńskiej. Secesja często korzystała z odniesień do średniowiecznej architektury obronnej, stąd dawny budynek przędzalni może budzić skojarzenia z gotycką warownią. Bardzo charakterystycznymi elementami tego budynku są narożne wieże klatkowe oraz wieża centralna, która niegdyś zwieńczona była ozdobną kopułą. Niestety, po II wojnie światowej nikt nie uważał tego budynku za zabytkowy. Spełniająca jedynie ozdobne funkcje kopuła została rozebrana, aby nie generowała kosztów związanych z jej konserwacją. Budynek ten, w pierwotnej formie, można więc dzisiaj podziwiać jedynie na zabytkowych rycinach.

CHODŹ OPOWIEĆ CI NITECZKE

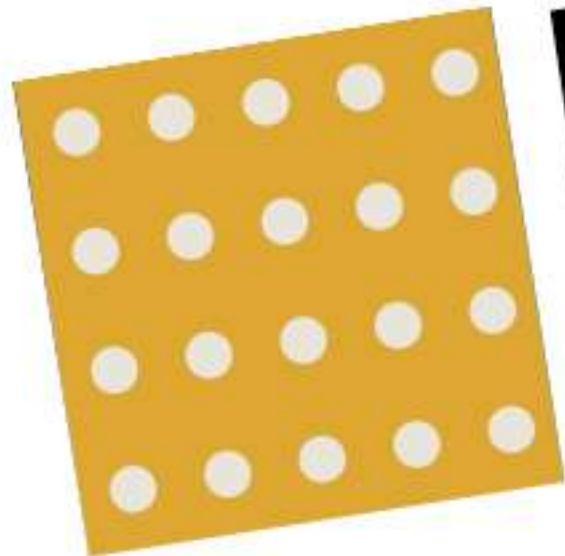
DAWNE NAZWY NICI

MUZA, KAJA, TALIA, TYTAN – z pewnością znacie nazwy nici, które dzisiaj znajdują się w ofercie ARIADNY. A jak nazywały się nici produkowane od momentu powstania fabryki, aż do II wojny światowej? Oto kilka z nich:

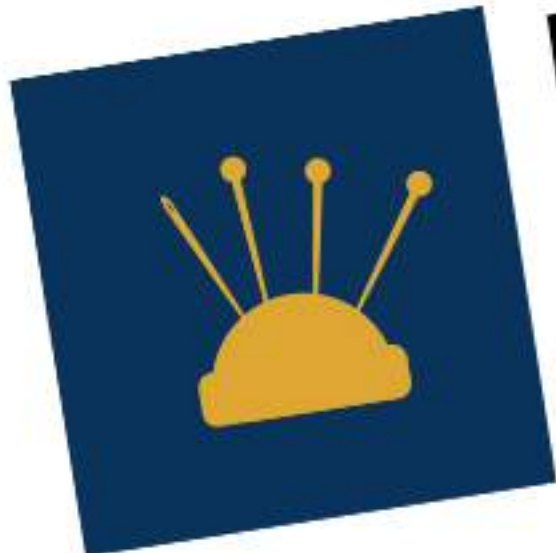
WULKAN

nici – 200 metrów

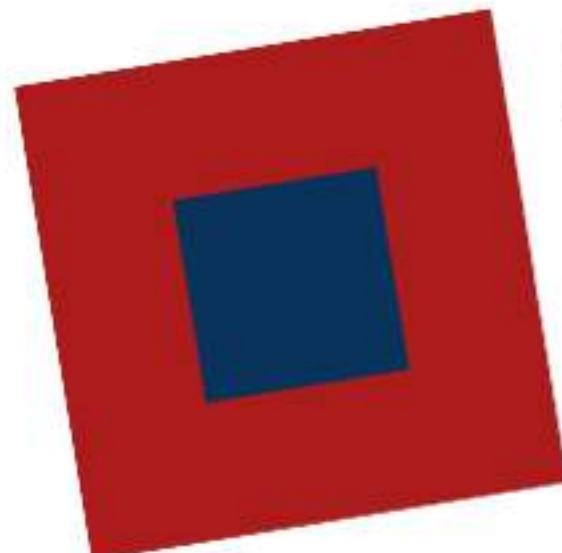
NERO

nici – 100 metrów

MARIZA

nici – 50 metrów

GULLIVER

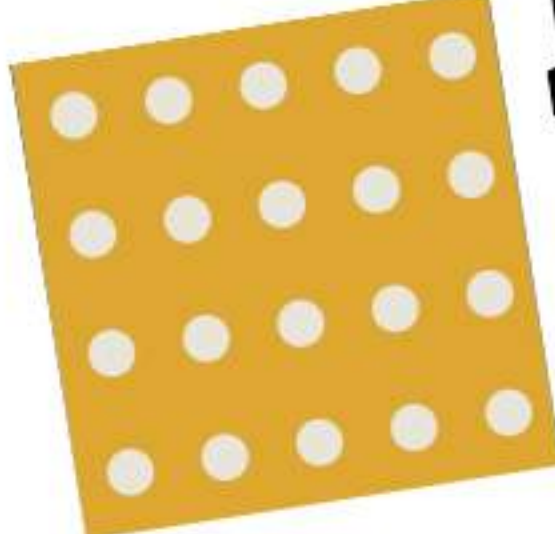
nici – 100 metrów

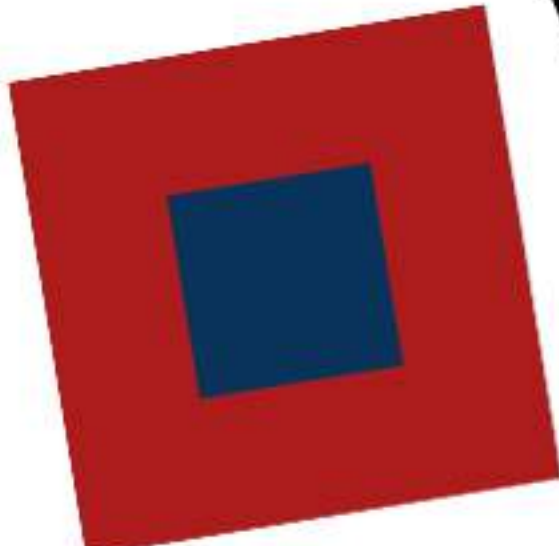
JADWIGA

nici potrójne – 50 metrów
– najlepsza namiastka
jedwabiu

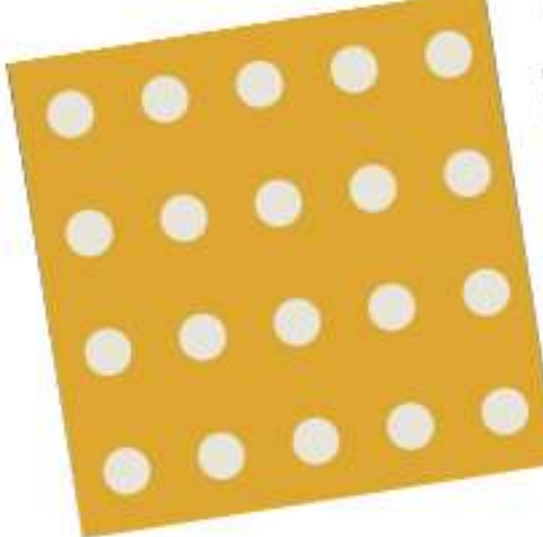

 ŁOPATA
nici – 500 yardów

 ARGENTO
kordonek – 50 gramów

 WOLGA
włóczka – 10 metrów

 TROIKA
nici z połyskiem

 ŁÓDKA
nici z ½ połysku

CHODŹ OPOWIEM CI NITECZKE

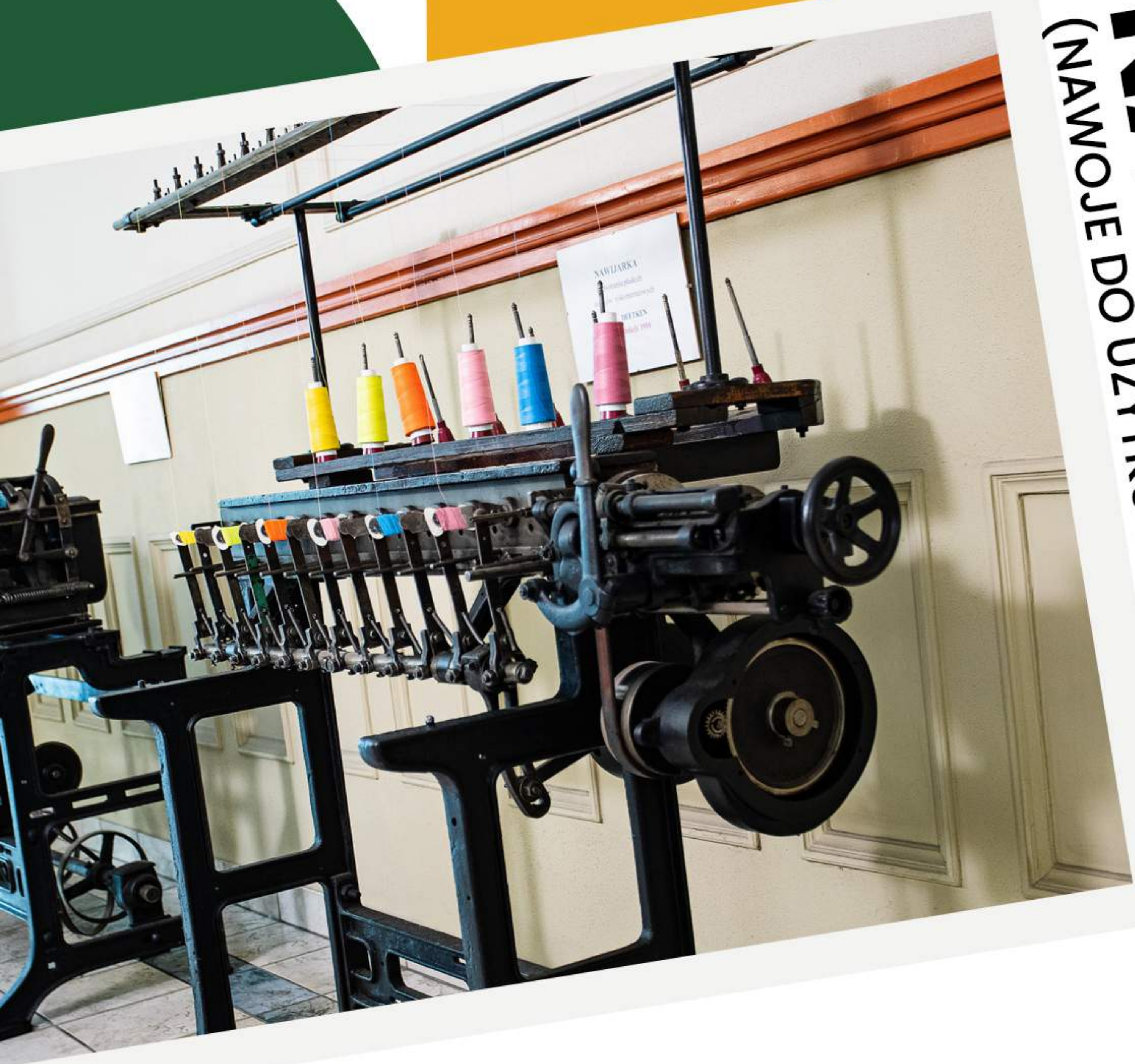
ROZWÓJ TECHNOLOGICZNY

125 lat... Przez ten czas świat nieco się zmienił – również w ARIADNIE. Dzisiaj, w zabytkowych murach fabryki produkcja odbywa się przy użyciu nowoczesnych maszyn. Rozwój technologiczny najłatwiej dostrzec porównując dawne maszyny z tymi, które je zastąpiły:

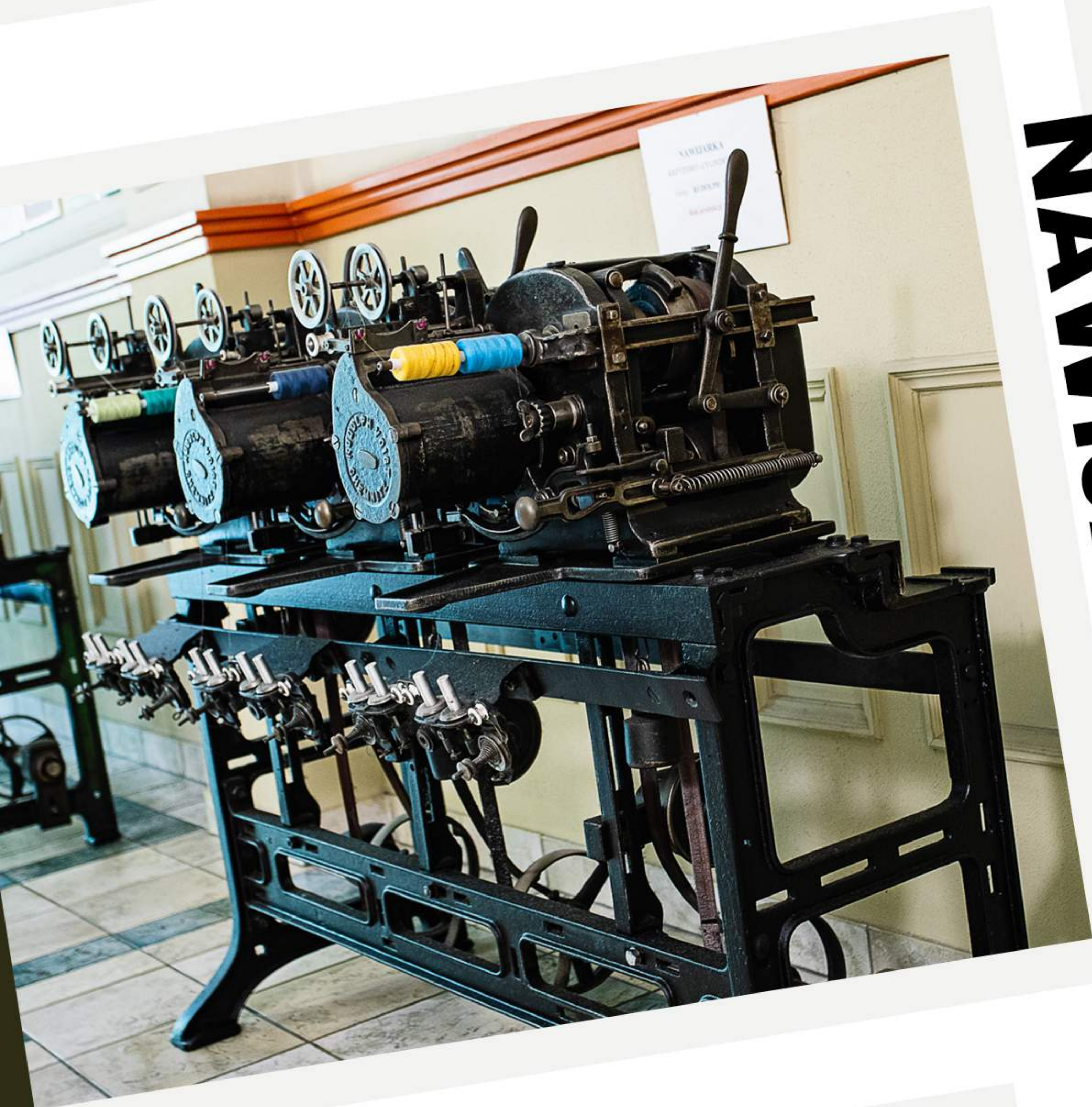

KŁĘBCZARKA

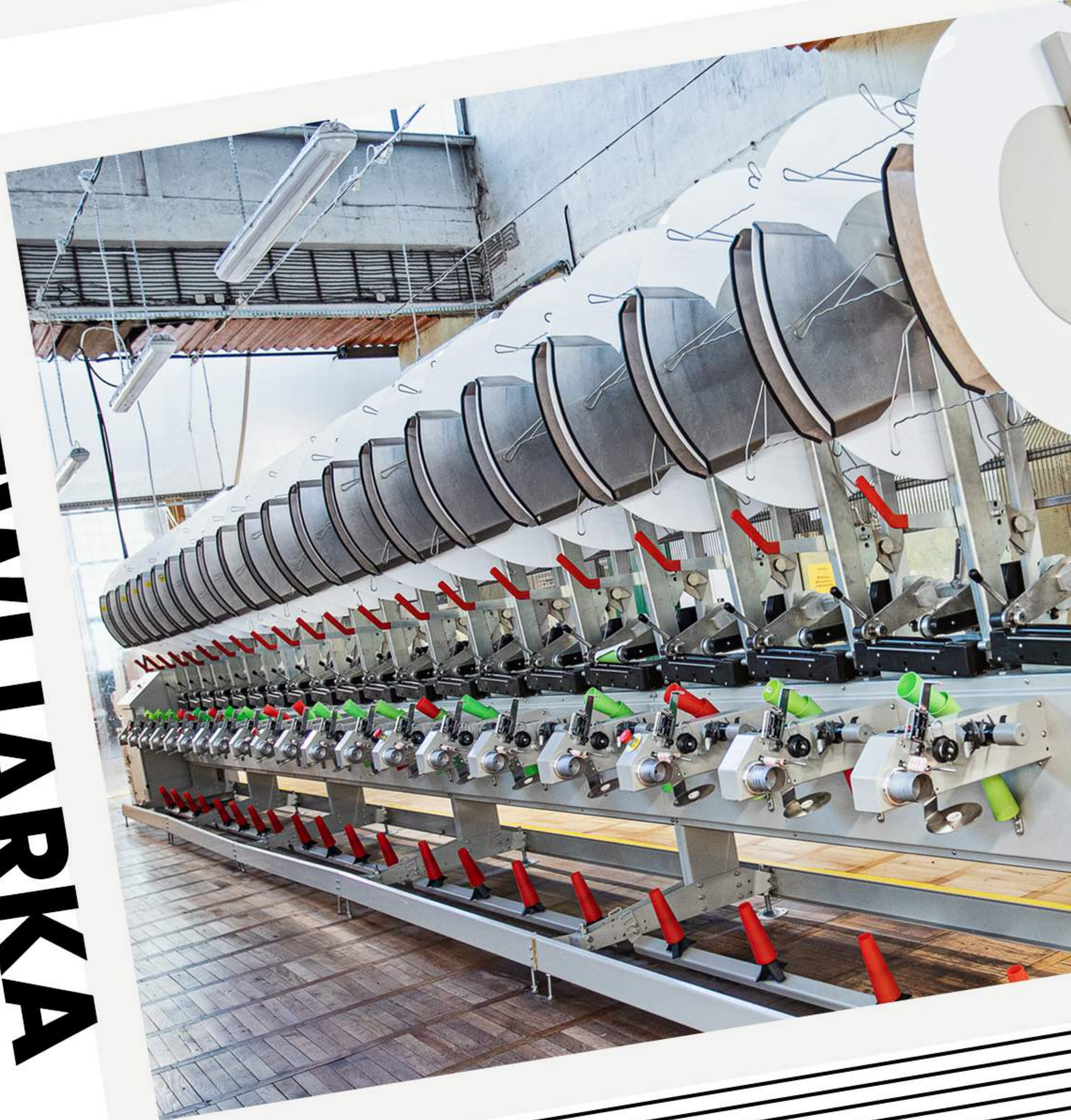
NAWIJARKA
(NAWOJE DO UŻYTKU DOMOWEGO)

NAWIJARKA

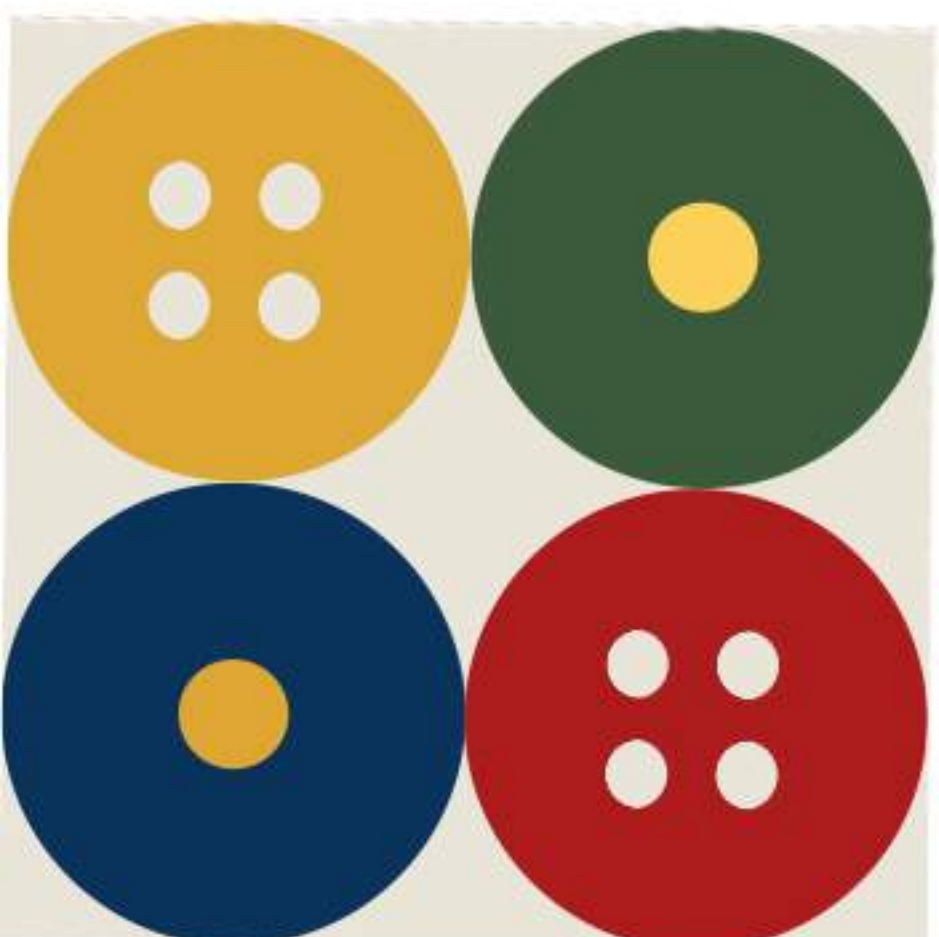
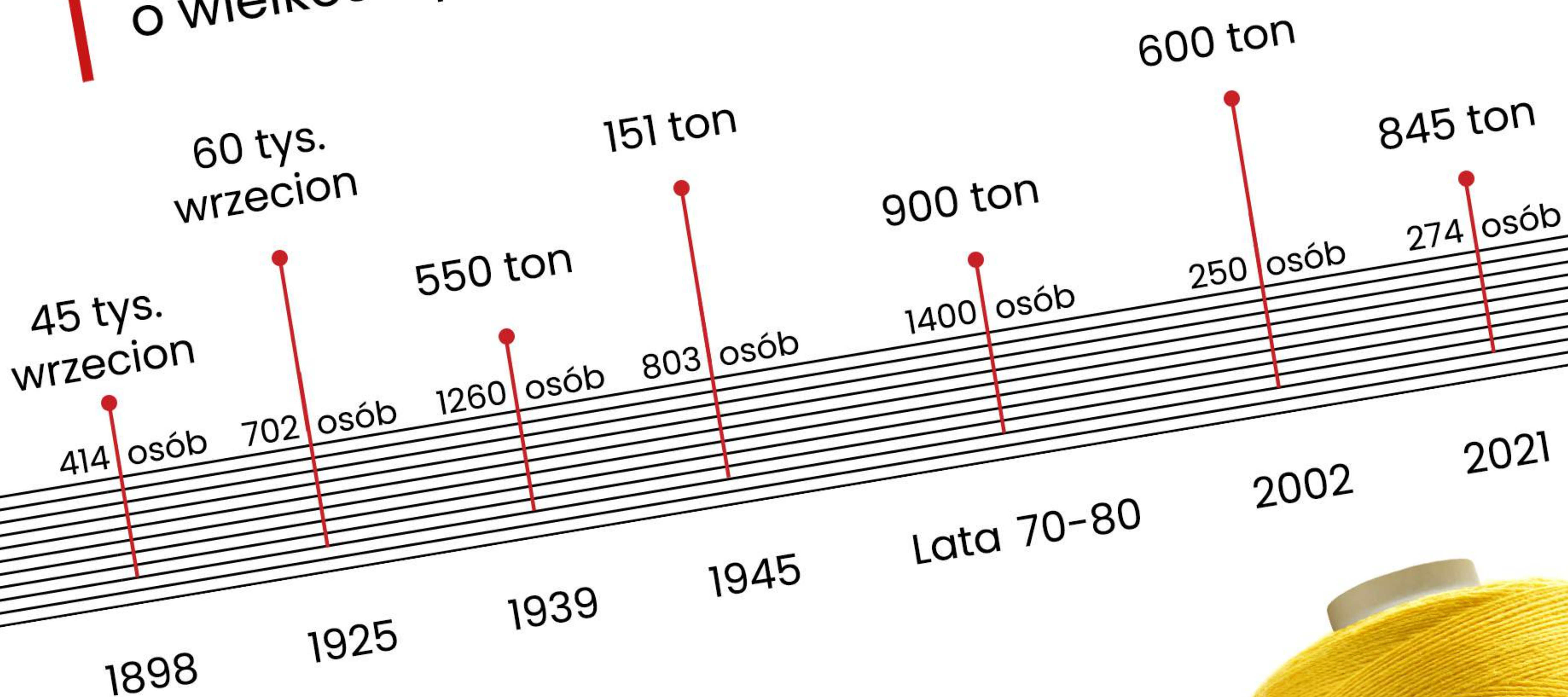

**PRZEWIJARKA
PASM**

WIELKOŚĆ PRODUKCJI I LICZBA PRACOWNIKÓW FABRYKI

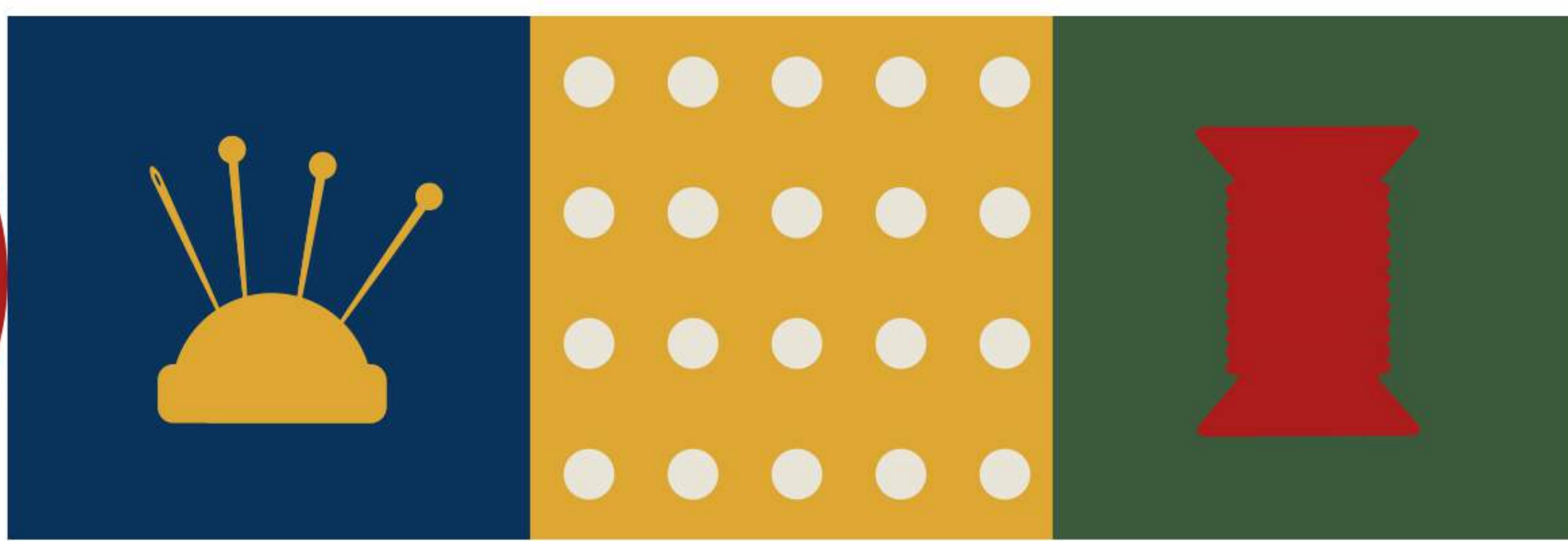
ARIADNA to firma, która rozpoczęła działalność jeszcze w XIX w. Przetrwiała obie wojny światowe, czasy socjalizmu i przemiany ustrojowe. Na przestrzeni lat przeszła też rozwój technologiczny od maszyn parowych po nowoczesne urządzenia sterowane komputerowo. Wszystkie te wydarzenia miały swoje odzwierciedlenie w liczbie zatrudnionych pracowników oraz w wielkości produkcji lub potencjale produkcji (najstarszych danych o wielkości produkcji nie znamy):

CHODŹ OPOWIEM CI NITECZKE

OCHOTNICZA STRAŻ OGNIOWA ARIADNY

W dawnej ARIADNIE, niemal od początku jej istnienia, bo od 1 maja 1912 roku, działała ochotnicza straż ogniowa. W skład straży wchodziło wówczas 15 pracowników. Do I wojny światowej strażacy nie dysponowali żadnym specjalistycznym sprzętem – ogień gasili korzystając z wody z hydrantów. Posiadali natomiast remizę, która zlokalizowana była po drugiej stronie ulicy Niciarnianej w budynku dzisiejszego Domu Kultury „Ariadna”. W 1921 roku jednostkę przyjęto do łódzkiej straży, jako jej XI Oddział. Oddział pełnił swoje zadania głównie na terenie fabryki, do pożarów w mieście wyjeżdżał sporadycznie. Na terenie ARIADNY do dzisiaj zachowały się pomieszczenia dawnej wozowni należące niegdyś do fabrycznej straży ogniowej.

Przyczynek do historii Oddziału
Ochotniczej Straży Pożarnej P.Z.P.B. 16.
w Łodzi.

Dnia 1 maja 1912 roku w fabryce Akcyjnego Towarzystwa Łódzkiej Fabryki Nici została zorganizowana przez dyrektora fabryki Wilhelma Märtinga Ochotnicza Straż Pożarna Fabryczna, składająca się z 15-tu członków z pośród pracowników fabryki.

W czasie Wojny Światowej straż ta została zlikwidowana.

Dnia 17 sierpnia 1921 roku przy poparciu dyr. Wilhelma Märtinga i dyr. Samuela Harveya, oraz przy pomocy starszego topornika II Statego Oddziału Łódzkiej Straży Pożarnej - druha Bogumiła Kossa Straż tę ponownie powołano do życia w składzie 18-tu osób i przyjęto do Łódzkiej Straży jako Oddział XI.

Dnia 30 sierpnia 1922 roku stan Oddziału został podniesiony do 39 członków i na Prezesa został powołany dyr. S. Harvey, na komendanta dyr. W. Märting, a na naczelnika - majster Juliusz Słoss.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 roku Oddział zaszczytnie wypełnił swoje obowiązki ratując

fabrykę przed zniszczeniem.

Do odzyskaniu niepodległości w roku 1945 Straż została ponownie zorganizowana przez naczelnika Grabowskiego Zygmunta i na swej placówce do tej chwili sumiennie spełnia swoje zadanie.

Obecny stan Oddziału.

1. Prezes - Naczelnny Dyrektor mgr. Rosel Bronisław
2. Naczelnik Straży - Grabowski Zygmunt
3. Z-ca Naczelnika - Frydrych Wacław
4. sierż. szef - Wojciechowski Józef
5. sierż. - Olesiński Władysław
6. plut. Krześniak Roch
7. plut. Kaźmierski Józef
8. plut. Balcerski Czesław
9. kpr. Dębski Walerły
10. kpr. Kostrzewa Paweł
11. kpr. Domagalski Roman
12. str. Grabowski Józef
13. str. Gryp Alfons
14. str. Klimczek Roman
15. str. Łaszczyński Jan
16. str. Wurst Michał
17. str. Rozpędowski Józef
18. str. Frydrych Jan
19. str. Zbrozczyk Br.
20. str. Rudzki Marian
21. str. Pietrerek Bolesław
22. str. Cwikła Czesław
23. str. Woch Stanisław
24. str. Kędziński Tadeusz
25. str. Góralski Tad.
26. str. Zieliński Józef
27. str. Świsłok Zygmunt
28. str. Dudek Miecz.
29. str. Siciński Jan
30. str. Kępski Kazimierz
31. str. Dulin Zenon
32. str. Hauk Mieczysław

Łódź, dnia 4 maja 1947r.

CHODŹ OPOWIEM CI NITECZKE

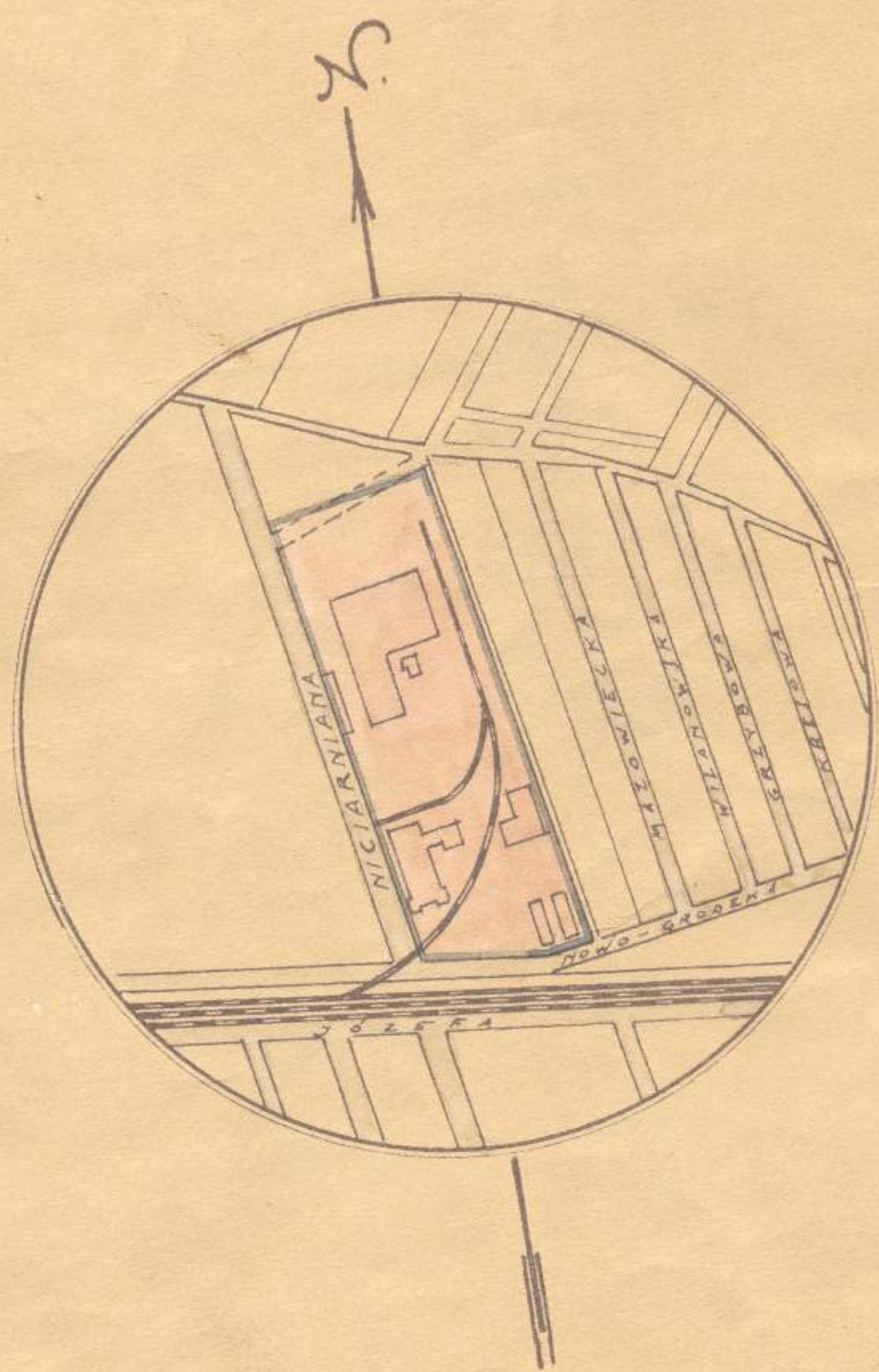
MUR ARIADNY JEST ZABYTKIEM!

Być może na przeciętnym przechodniu,
spacerującym ulicą Niciarnianą,
pozostałości muru okalającego ARIADNĘ
nie robią wrażenia. Parkan ten jest jednak
zabytkiem. Został wybudowany w 1926
roku. Pierwotnie miał 520 metrów długości.
Do dzisiaj pozostały już tylko jego
fragmenty – od strony południowej
i wschodniej.

PROJEKT
NA BUDOWĘ 415,0m MURU
PARKANY NA NIERYCHOMOŚCI
AKC. TOW. ŁÓDZKIEJ FABRYKI NIT
PRZY UL. NITARNIANEJ W ŁÓDZI.

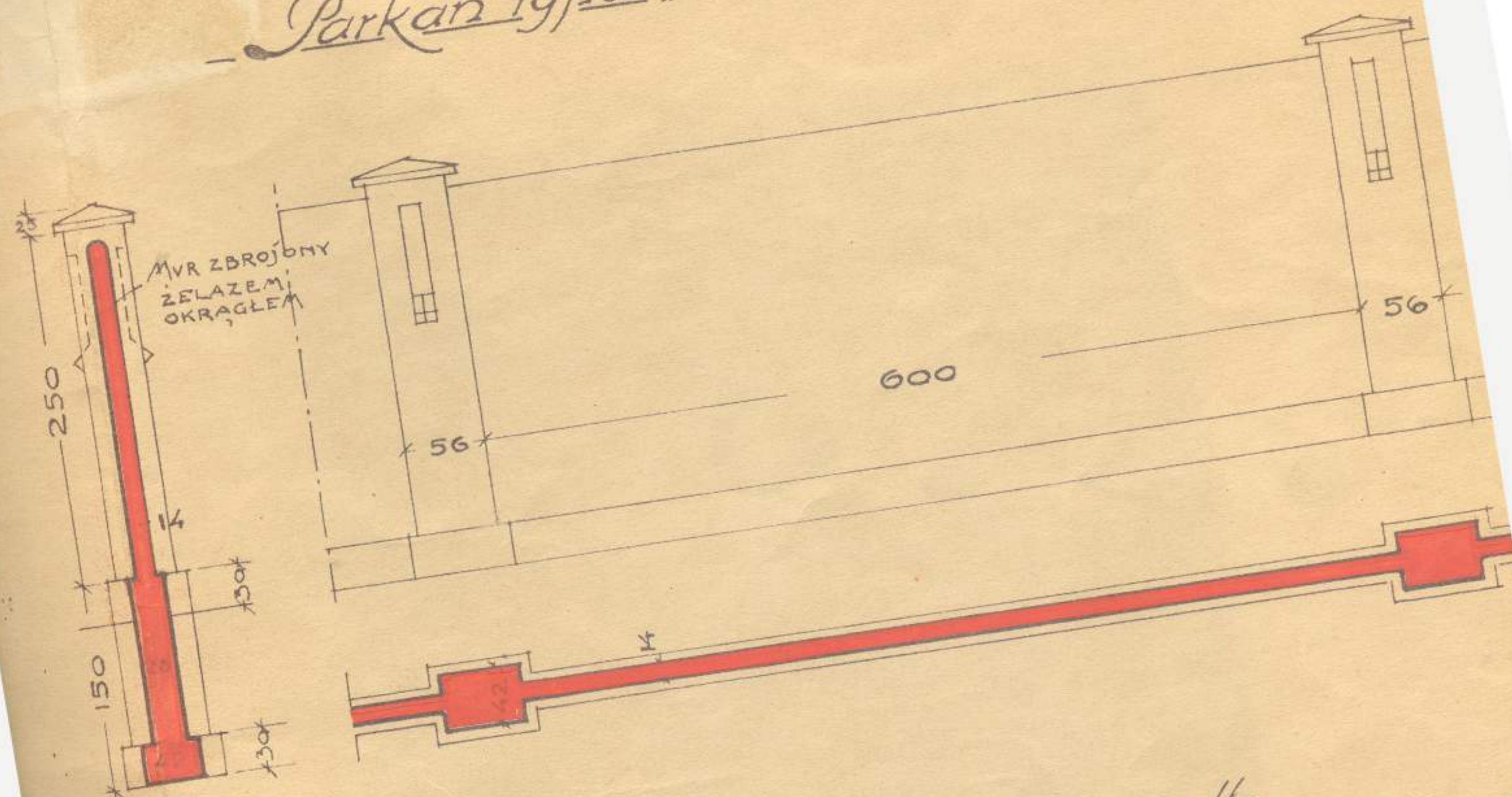
Plan orientacyjny.

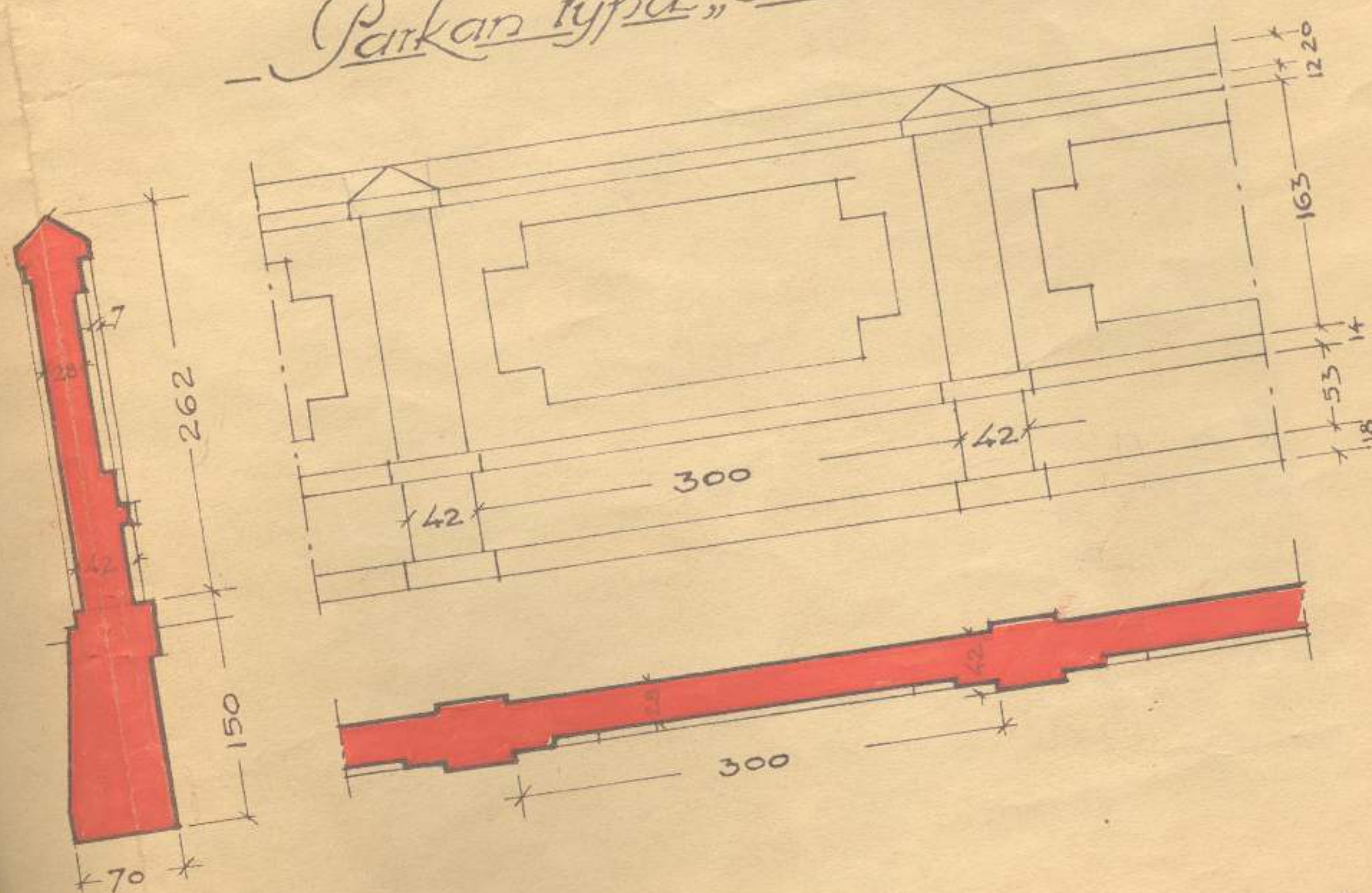
1:10000.

HC

Parkany typu „A” 280,30mtr. dłg.

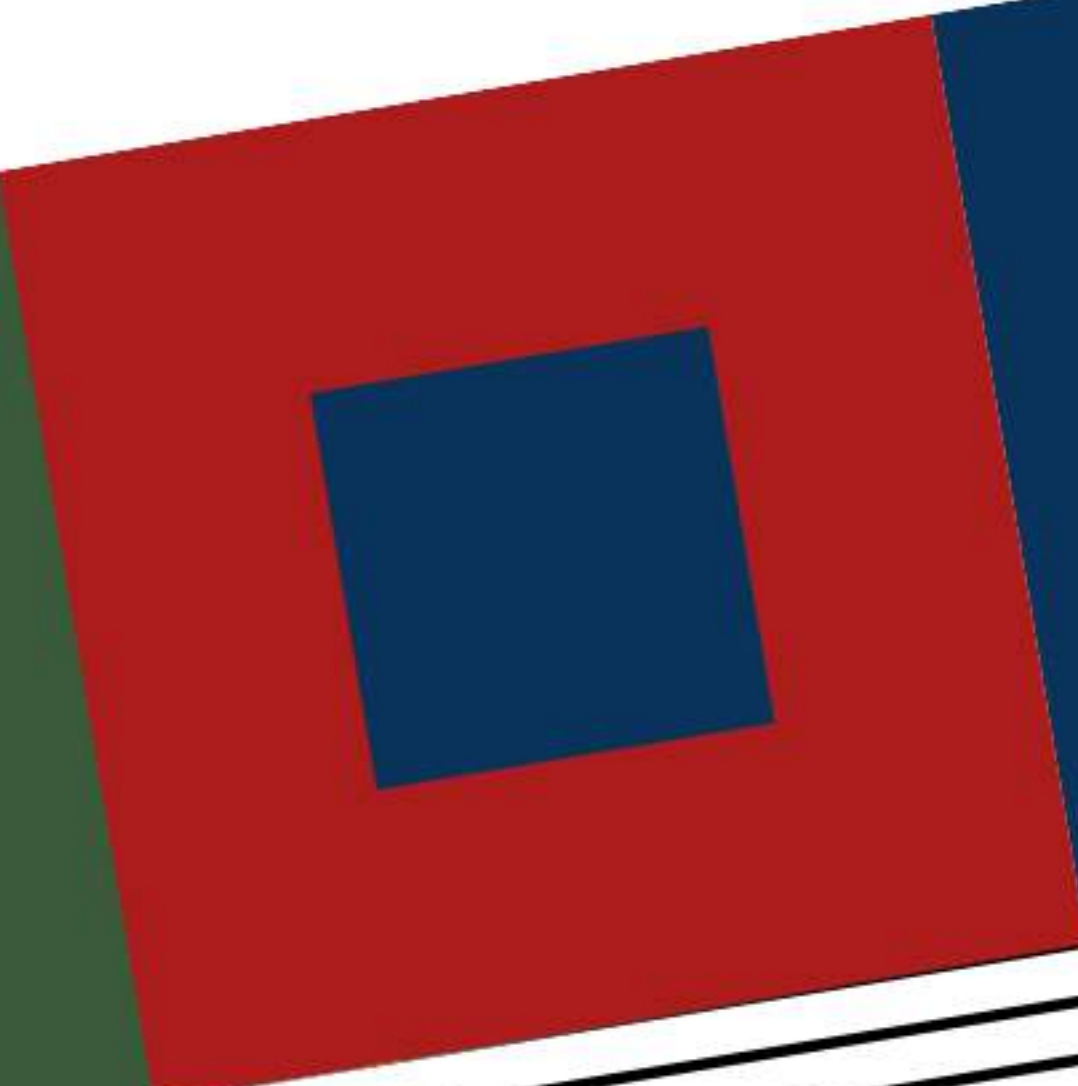
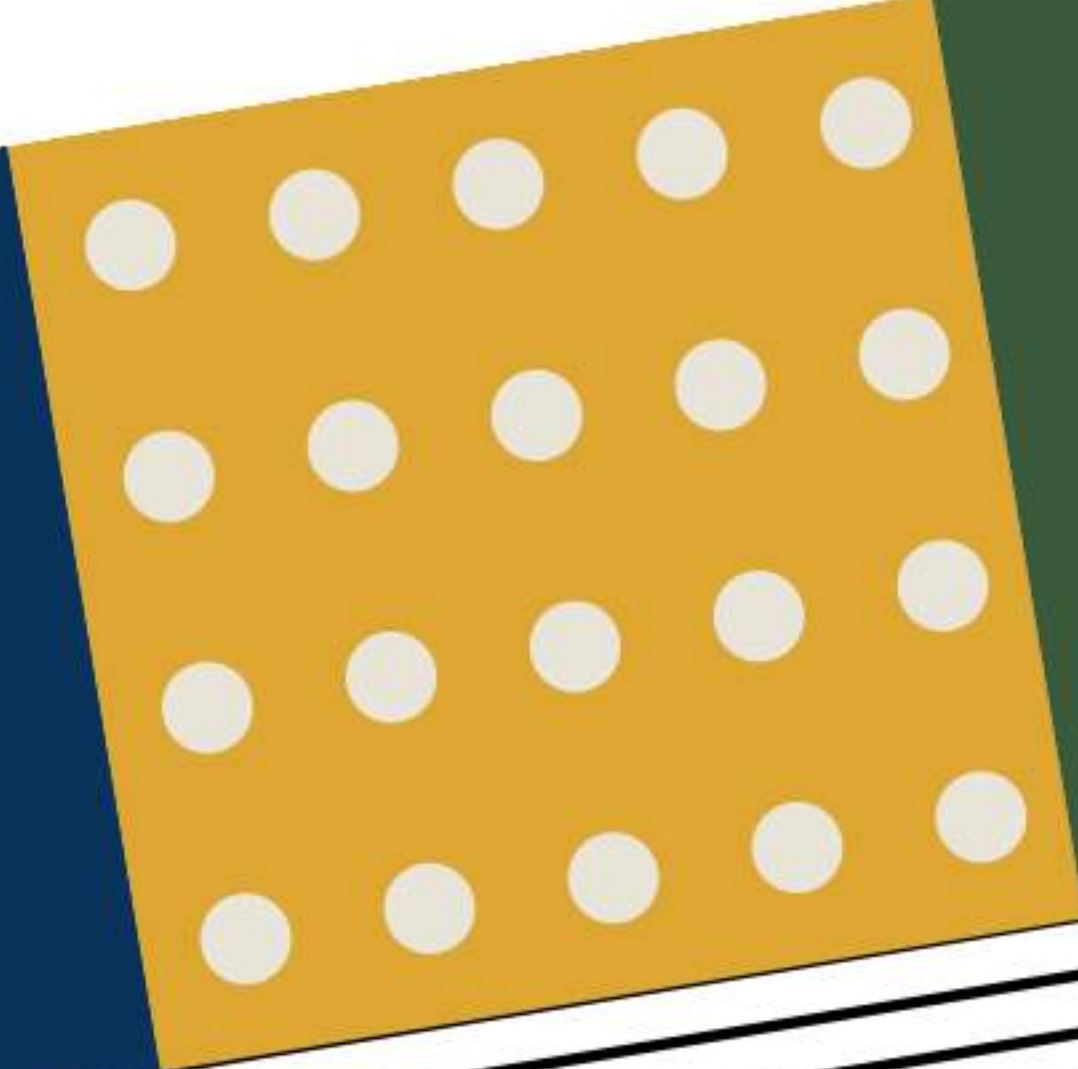
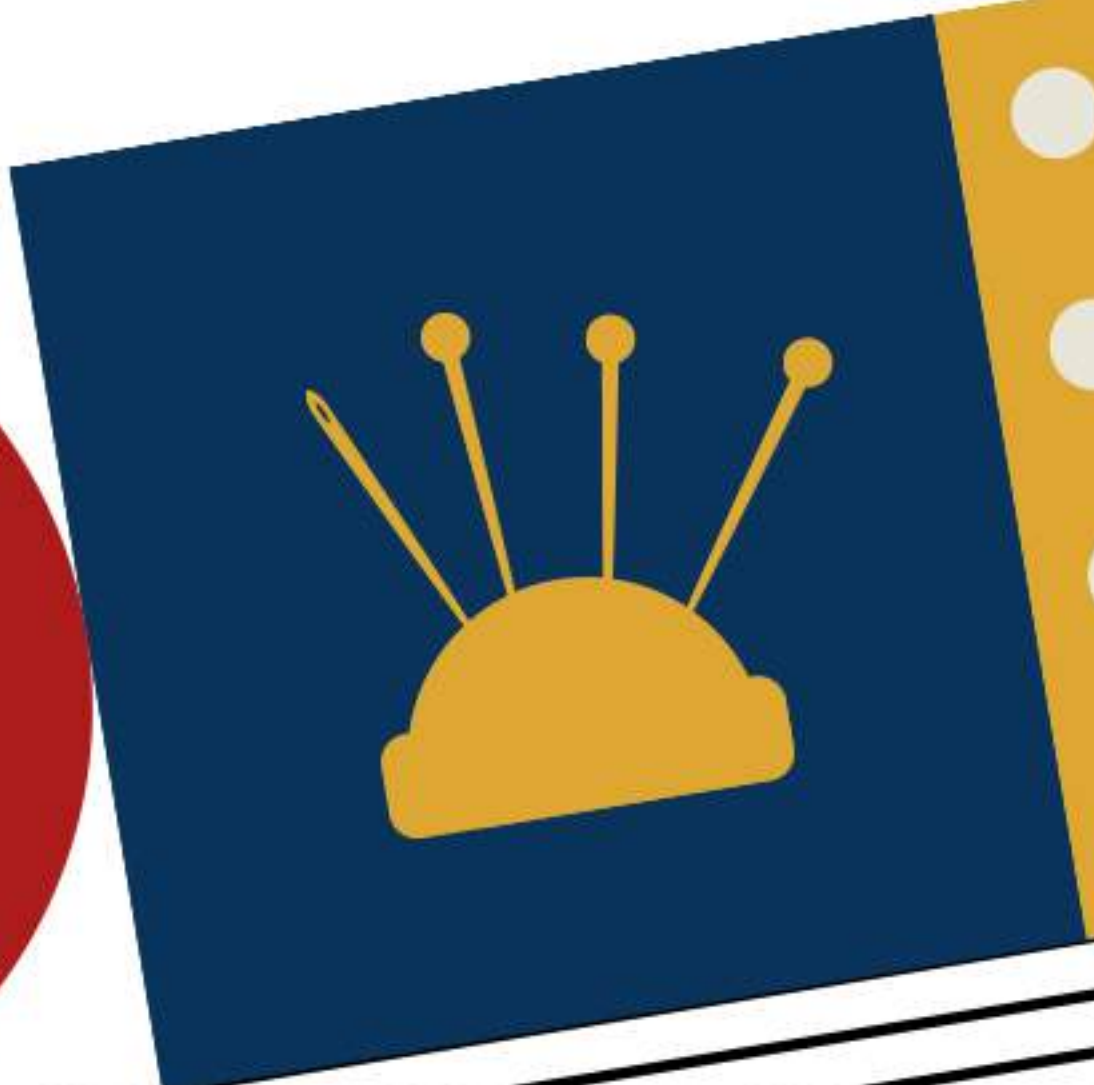

Parkany typu „B” 134,70mtr. dłg.

KALA=1:50.

Inżynier Cyrylicy
Ft. Chłopiński

CYKLOPEDIA KULTURY

INNE ZABYTKI ARIADNY

Daleko nam do bycia muzeum, ale mimo to, wiele budynków i innych obiektów należących do kompleksu fabryki, oficjalnie wpisanych jest na listę zabytków. Wśród nich m.in. dawna przędzalnia, kantor, wozownia, wieża ciśnień, bocznic kolejowa oraz... sad owocowy z gatunkami drzew (jabłonie, grusze, śliwy), których nie spotkamy już dzisiaj w sadach przydomowych.

CHODŹ OPOWIEM CI NITECZKE

ARIADNA NIE KORZYSTA Z WODY MIEJSKIEJ

Nie korzystamy z wody miejskiej! Ariadna posiada własne studnie głębinowe. W latach 20. na terenie fabryki istniały jeszcze dwa stawy, które stanowiły zapasowe rezerwuary wody na wypadek suszy. Do dzisiaj, częścią infrastruktury zapewniającej wodę na terenie fabryki jest też wieża ciśnień, która została wpisana do rejestru łódzkich zabytków.

KAPLICZKI W HALACH PRODUKCYJNYCH

Niemal od początku istnienia Ariadny, na wielu wydziałach produkcyjnych można było znaleźć ołtarzyki. Najczęściej były to obrazki z wizerunkami Świętej Rodziny, przyozdobione sztucznymi kwiatami.

Ołtarzyki stawiali sami pracownicy i to oni dbali też o utrzymanie tych miejsc w czystości. Zwłaszcza na wydziałach, gdzie przetwarzana była bawełna ołtarzyki wymagały częstego odkurzania. Do dzisiaj zachował się jeden ołtarzyk, znajdujący się na skręcalni bawełny.

PRZEDSZKOLE I ŻŁOBEK ARIADNY

W różnych okresach funkcjonowania fabryki jej pracownicy mieli zapewnione różnego rodzaju zaplecze socjalne. Już w latach międzywojennych na terenie zakładu działały np. łaźnia oraz szpital na 12 łóżek. Później pojawiły się też m.in. stołówka, piekarnia i przychodnia. W latach 70. dzięki specjalnej infrastrukturze, do kranów na poszczególnych wydziałach doprowadzana była mięta, czarna kawa i mleko dla pracowników. O istnieniu wielu tych miejsc wiemy już tylko dzięki zachowanym planom i archiwalnym dokumentom. Bardzo namacalna pamiątka została natomiast po żłobku i przedszkolu, które od czasów powojennych, aż do końca lat 80. działały w budynku dzisiejszego biurowca. Idąc ulicą Niciarnianą, w oknach na piętrze można dostrzec ozdobne balustrady, których wygląd miał uprzyjemniać dzieciom pobyt w przedszkolnych salach.

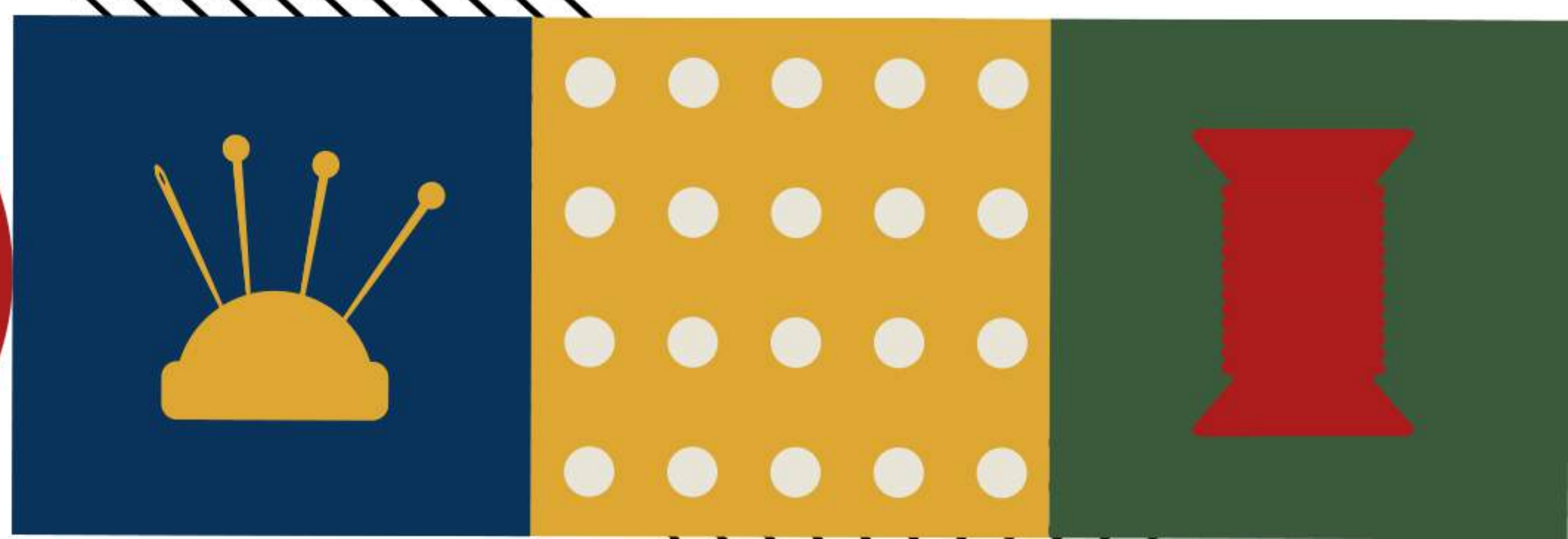

CHODŹ OPOWIEM CI NITECZKE

ARIADNA NA EKRANIE

Kto nie lubi seriali? My lubimy bardzo! Zwłaszcza te, których fragmenty kręcone były w ARIADNIE. Oglądając uważnie popularny „Ultraviolet” można dostrzec korytarz w zabytkowym budynku dzisiejszego biurowca, a także pomieszczenia znajdujące się na I piętrze dawnej przędzalni.

A jeśli komuś mało ARIADNY na ekranie to w 2022 roku światło dzienne powinien ujrzeć film „Gdzie diabeł nie może tam baby pośle”. Oprócz Małgorzaty Kożuchowskiej i Rafała Zawieruchy będzie można w nim podziwiać nasze fabryczne plenery. Również w zimowej odsłonie, choć sceny kręcono o zupełnie innej porze roku ;-)

INNA FILMOWA PRZYGODA

Zabytkowe obiekty Ariadny od lat przyciągają filmowców. Na początku lat 90. hale produkcyjne, budynki z czerwonej cegły oraz wiele innych pomieszczeń fabryki posłużyło za scenografię do filmu Filipa Bajona „Lepiej być piękną i bogatą”. Choć film nie spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem krytyków, my możemy cieszyć się tym, że w murach naszej firmy gościliśmy takie gwiazdy kina jak: Adrianna Biedrzyńska, Marek Kondrat, Daniel Olbrychski, Cezary Pazura, Bronisław Pawlik, czy Ryszard Pietruski.

